

ХИДРАВЛИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ И СИСТЕМИ АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

КЪМ МЕЖДИННИЯТ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ЧЕТВЪРТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2015 г.

1. УЧРЕДЯВАНЕ И РЕГИСТРАЦИЯ

“Хидравлични елементи и системи” АД, град Ямбол, е вписано в Търговския регистър на Ямболски окръжен съд по ф.д. № 1173/1991г. Дружеството е вписано в електронния търговски регистър на Агенция по вписванията с ЕИК 838168266.

Капиталът на акционерното дружество е 18 193 752 лв.

Дружеството е с едностепенна система на управление - Съвет на директорите, състоящ се от трима члена – юридически лица, в състав:

1. “Лома” ЕООД – представлявано от Евгений Василев Узунов, председател на СД.
2. „Велев инвест” ООД – представлявано от Васил Георгиев Велев, член на СД, изпълнителен директор.
3. “МАЯ-ПЛ” ООД – представлявано от Спас Борисов Видев, член на СД.

Предмет на дейност: маркетингова, изследователска, развойна, производствена, инженерна, пласментна и вътрешно- и външнотърговска дейност в областта на хидравличните изделия и системи, общо машиностроене, стоки и услуги за населението.

Дружеството е образувано за неопределен срок.

През отчетния период дружеството е реализирало 96.41 % от приходите си от основния предмет на дейност – производство на хидравлични изделия.

Средно списъчният брой на персонала за 2015 г. е 506 заети лица.

2. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

2.1. База за изготвяне

Дружеството е приело Международните счетоводни стандарти като първична счетоводна база от 01.01.2003 г., поради което настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните счетоводни стандарти, издание на Комитета за Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансови отчети, и приети за приложение от Европейския съюз. Към 31 декември 2015 г. Международните счетоводни стандарти включват: Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансови отчети, тълкуванията на Постоянният комитет за разяснения и тълкуванията на Комитета за разяснения на МФСО. Дружеството се е съобразило с всички стандарти и разяснения, които са приложими към неговата дейност към датата на изготвянето на настоящия финансов отчет.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 01.01.2015 г. не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти, тълкувания и подобрения на Международните стандарти за финансово отчитане, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти, които са били уместни за неговата дейност.

Годишният финансов отчет за 2015 г. е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива стойност.

Дружеството е задължено текущо да отчита дейността си и да изготвя годишен финансов отчет в съответствие с изискванията на българското счетоводно законодателство. „ХЕС“ АД е публично дружество и изготвя годишни финансови отчети, съгласно МСФО 34, които представя в КФН и на обществеността.

Отчетът за финансовото състояние и отчетът за всеобхватния доход са изготвени в съответствие с хипотезите за текущо начисляване и действащо предприятие.

Приложена е финансовата концепция за подържането на собствения капитал.

Всички данни за 2014 г. и 2015 г. са представени в настоящия финансов отчет в хиляди лева.

2.2. Промени в счетоводната политика и сравнителни данни

През отчетния период счетоводната политика не е променяна.

Някои от перата в баланса, в отчета за доходите и в отчета за паричния поток, представени във финансовия отчет за 2014 г. са рекласифицирани с цел да се получи по-добра съпоставимост с данните за 2015 година.

2.3. Използване на приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансов отчет по Международните счетоводни стандарти изисква ръководството да направи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения които се отнасят до докладваните балансови активи и пасиви и признатите приходи и разходи – като амортизации, обезценки и други. Действителните резултати биха могли да се различават от приблизителните счетоводни оценки, представени в отчета. Приблизителните оценки и предположения се преразглеждат ежегодно към 31 декември и резултатите от тях се признават за периода за който се отнасят.

Дружеството представя сравнителна информация в този отчет за една предходна година.

2.4. Управление на финансовите рискове. Фактори на финансовите рискове

Дейността на дружеството е изложена на редица финансови рискове, включващи ефектите от промяната на валутните курсове, лихвените проценти по банкови кредити, залози срещу вземания и кредитни периоди, предоставяни на клиенти.

2.4.1. Риск от курсови разлики

Основните продажби на дружеството са предназначени за Европейския съюз и износ за трети страни. Разплащанията са в евро и щатски долари. Ръководството строго съблюдава и взема мерки за избягването на негативни последици от промените във валутните курсове.

2.4.2. Лихви по търговски и банкови кредити

За текущата си дейност дружеството не ползва банков кредит.

2.4.3. Кредитни рискове

Дружеството предоставя кредитни периоди на по-големите си клиенти от една седмица до 90 дни. От своя страна дружеството ползва кредитни периоди в рамките на 30-40 дни, предоставени му от неговите доставчици.

2.4.4. Ликвидност

Ръководството на дружеството поддържа достатъчно свободни парични наличности с цел осигуряване на постоянна ликвидност.

2.5. Дефиниция и оценка на елементите на счетоводния баланс

2.5.1. Дълготрайните материални активи, са представени в баланса по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им и намалени с натрупаните амортизации и признатата обезценка. Дружеството е приело стойностен праг от 700 лв. за определяне на даден актив като дълготраен.

2.5.2. Дълготрайните нематериални активи са оценени по тяхната цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и признатата обезценка.

2.5.3. Обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи. Към 31.12.2015 г. обезценка на същите не е извършена, тъй като няма индикации и постоянни условия за обезценка.

2.5.4. Амортизация на дълготрайните материални и нематериални активи

Амортизацията се начислява по линейния метод според предполагаемия полезен живот на активите върху амортизируемата стойност.

За 2015 г. са използвани следните амортизационни норми:

➤ Сгради	4%
➤ Съоръжения	4%
➤ Машини и оборудване	20%
➤ Транспортни средства	10%
➤ Автомобили	20%
➤ Компютри	40%
➤ Нематериални активи	40%
➤ Други	15%

2.5.5. Материални запаси

Материалите са отчетени по цена на придобиване, формирана от покупната цена плюс всички преки разходи за доставката им в предприятието, които са ги довели в състояние за употреба.

Продукцията е отчетена по фактическа себестойност, която включва всички преки и косвени разходи, без разходите за управление и продажби, финансовите и извънредните разходи.

Незавършеното производство е оценено по стойността на основните производствени разходи, до степента на своята завършеност.

През отчетния период материалните запаси при тяхното отписване е прилаган препоръчителният метод – средно притеглена цена.

В края на отчетния период не е извършена обезценка на материалните запаси, поради това, че отчетната им стойност не е по висока от нетната им реализуема стойност.

2.5.6. Вземанията в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а деноминиранията в чуждестранна валута са преоценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2015 г. и разликите от преоценката са отчетени като текущ приход или разход в Отчета за доходите. Обезценка не е извършвана.

2.5.7. Паричните средства в лева са оценени по номинална стойност, а паричните средства деноминирани в чуждестранна валута са оценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2015 г. и разликите от преоценката са отчетени като текущ финансов приход или разход в Отчета за всеобхватния доход.

2.5.8. Основният капитал е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация. Към 31.12.2015 г., внесенният напълно основен капитал е в размер 18 193 752 лв. Капиталът е разпределен в 18 193 752 броя обикновени, безналични, поименни акции с право на глас, всяка с номинал по 1.00 лв. Основни акционери в дружеството са:

1. "Стара планина холд" АД 64.53 %;
2. "Славяна" АД 8.28 %;
3. ЗУПФ „Алианц България“ 6.99 %.

2.5.9. Преоценъчен резерв в баланса на дружеството е представен резултатът от извършените през предходни години преоценки: през 2006 г. е извършена оценка на недвижимите имоти – земя и сгради при която е формиран резерв от последващи оценки в размер на 5 079 х.лв., който не е признат за данъчни цели. Към 31.12.2015 г. преоценъчният резерв е в размер на 5 048 х.лв., в резултат на отписване на дълготрайни активи при продажба, модернизация и реконструкция.

2.5.10. Пасивите в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а тези, деноминирани в чуждестранна валута по заключителния курс на БНБ към 31.12.2015 г.

2.6. Признаване на приходите и разходите

Приходите от продажби и **разходите** за дейността са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането и признаването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях. Приходите в чуждестранна валута са отчетени по централния курс на БНБ към датата на начисляването им.

2.7. Данъчно облагане

Разходите за данъци са начислени в съответствие с българското законодателство. Данъкът върху печалбата, който за 2015 г. е 10 % е изчислен на база облагаемата печалба в съответствие с правилата на Закона за корпоративното подоходно облагане.

3. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Дълготрайните материални активи по отчетна стойност, натрупана амортизация и балансова стойност по групи сходни активи са следните:

в хил.лв.

Текст	Земи	Сгради	Машини и оборудв.	Съоразе ния	Трансп. средства	Други	Общо
Отчетна стойност							
Към 01.01.2015 г.	1 027	5 822	20 710	2 361	958	575	31 453
Придобити		162	3 882	63	41	67	
Последваща оценка							
Отписани			1 177	26			
Отчетна стойност към 31.12.2015 г.	1 027	5 984	23 415	2 398	999	642	34 465
Натрупана амортизация							
Към 01.01.2015 г.		1 511	16 173	755	675	281	19 395
Начислена		236	2 134	95	90	79	
Последваща оценка							
Отписана			1 018	5			
Към 31.12.2015 г.		1 747	17 289	845	765	360	
Балансова ст-ст към 31.12.2015 г.	1 027	4 237	6 126	1 553	234	282	13 459

Към 31.12.2015 г. в „ХЕС“ АД са направени 1 105 хил.лв. разходи за придобиване на ДМА. Поетапно се въвеждат в експлоатация ДМА съгласно приетата Инвестиционна програма за 2015 г.

3.2. Нематериални дълготрайни активи

Към 31.12.2015 г. дружеството притежава нематериални дълготрайни активи с балансова стойност в размер на 190 хил. лв., в т.ч. 158 хил. лв. -Top Solid CAD, 14 хил. лв. – Софтуер за Енергиен мениджмънт и автоматично управление и отчитане на производствени процеси, и 18 хил. лв. – Познавателни пакети и организационен механизъм за производството.

3.3. Дългосрочни финансови активи

„ХЕС“ АД притежава инвестиции на обща стойност 4 080 хил. лв. разпределени в следните дружества:

1. ЗАД „Асет Иншурънс“ АД, град София, бул. „Т. Александров“ № 81-83. ЕИК 203066057. Общо застраховане. Размер на капитала – 10 500 000 лева, разпределен в 105 000 броя акции с номинал 100 лева. „ХЕС“ АД притежава 21 000 броя акции. Дял от гласовете в общото събрание – 20,00%. Размер на инвестицията 2 100 000 лева.

2. Интернешънъл Асет банк АД, град София, бул. „Т. Александров“ № 81-83. ЕИК 000694329. Лицензирана търговска банка. Размер на капитала – 30 306 444 лева, разпределен в 30 306 444 броя акции с номинал 1 лев. „ХЕС АД“ притежава 1 979 788 броя акции. Дял от гласовете в общото събрание – 6,53%. Размер на инвестицията 1 979 788 лева.

3. „СПХ Транс“ ООД, град София, ул. “Фр. Ж. Кюри” № 20. ЕИК 130981001. Дейности, свързани с транспортни услуги. Размер на капитала – 10 000 лева, разпределени в 100 броя дялове с номинал 100 лева. „ХЕС“ АД притежава 5 броя дялове. Дял от гласовете в общото събрание – 5.00 %. Размер на инвестицията 500 лева.

4. ТЕКУЩИ АКТИВИ

4.1 Търговски вземания

	В х.лв.	
	към 31.12.2015	31.12.2014
- Вземания от клиенти в страната	497	322
- Вземания от клиенти в чужбина	4 461	5 676
- Предоставен паричен заем	1 000	1 000
- ОБЩО	5 958	6 998

Вземанията от клиентите се погасяват в срокове, определени с договорите за доставка на продукция.

През разглеждания период „ХЕС“ АД продължава предоставения заем на Лизингова компания АД - София в размер на 1 000 хил. лева, за срок от 1 година , при годишна лихва 4 % и тримесечни лихвени плащания.

4.2. Други вземания

	В х.лв.	
	към 31.12.2015	31.12.2014
Същите са с текущ характер и са:		
- Данъчен кредит по ЗДДС	285	562
- Други	50	105
- ОБЩО	335	667

4.3. Парични средства	В х.лв.	
	към 31.12.2015	31.12.2014
- Парични средства в брой	12	8
- Парични средства в банки в левове и валута	8 291	6 503
- ОБЩО	8 303	6 511

5. ТЕКУЩИ ПАСИВИ

5.1. Търговски задължения	В х.лв.	
	към 31.12.2015	31.12.2014
- Доставчици	2 559	1 930
- Клиенти по аванси	836	1 195
- ОБЩО	3 395	3 125

Задълженията се обслужват съгласно подписаните договори и няма просрочени такива. Получените аванси са от фирма "Палфингер" за формиране на задел за материали.

5.2. Задължения свързани с възнаграждения	В х.лв.	
	към 31.12.2015	31.12.2014
- Задължения към персонала	620	462
- Задължения към осиг. организации	154	152
- ОБЩО	774	614

5.3. Данъчни задължения	В х.лв.	
	към 31.12.2015	31.12.2014
- Задължения към бюджета по ЗДДФЛ	95	89
- Задължения за корпоративен данък	97	41
- Други данъци по ЗКПО и ЗМДТ	16	19
- ОБЩО	208	149

5.4. Други задължения	В х.лв.	
	към 31.12.2015	31.12.2014
- Дивиденди	129	74
- Лизинг	32	10
- ОБЩО	161	84

Тези задължения се погасяват съгласно договорите и нормативните срокове – няма просрочени.

6. НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ

6.1. Други дългосрочни задължения	В х.лв.	
	към 31.12.2015	31.12.2014
- Субсидии от ИАНМСП за ДМА	8	330

7. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

7.1. Резерви

	към 31.12.2015	в х.лв. 31.12.2014
- Резерв от последващи оценки	5 048	5 048
- Законови резерви	1 819	1 819
- Други резерви	2 876	2 876
- ОБЩО	9 743	9 743

7.2. Неразпределена печалба

	към 31.12.2015	в х.лв. 31.12.2014
- Неразпределена печалба	745	160

7.3. Печалба от текущия период

	към 31.12.2015	в х.лв. 31.12.2014
- Текуща печалба	4 084	3 779

8. РАЗХОДИ

8.1. Разходи за обичайна дейност

	към 31.12.2015	в х.лв. 31.12.2014
- Разходи за материали	22 422	23 405
- Разходи за външни услуги	5 484	5 130
- Разходи за амортизации	2 795	2 911
- Разходи за възнаграждения	5 706	5 498
- Разходи за осигуровки	1 034	992
- Други разходи	365	423
- ОБЩО	37 806	38 359

8.2 Суми с корективен характер

	към 31.12.2015	в х.лв. 31.12.2014
- Балансова стойност на продадените активи	367	237
- Изменение на запасите от продукцията и НП	27	(236)
- ОБЩО	394	1

8.3 Финансови разходи

	към 31.12.2015	в х.лв. 31.12.2014
- Разходи за лихви	1	2
- Отрицателни курсови разлики	182	41
- Други финансови разходи	38	41
- ОБЩО	221	84

9. ПРИХОДИ

9.1. Приходи от дейността

	към 31.12.2015	31.12.2014
- Продукция	41 429	41 049
- Услуги	353	301
- Други	268	358
- ОБЩО	42 050	41 708

9.2. Финансови приходи

	към 31.12.2015	31.12.2014
- Приходи от лихви	147	169
- Положителни курсови разлики	445	260
- Приходи от финансиране	330	522
- ОБЩО	922	951

10. УСЛОВНИ АКТИВИ И УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Към края на отчетния период дружеството няма заложен активи и условни задължения.

Директор „Финанси“: (Радослава Дончева)

Прокурист: (Георги Георгиев)